

Referansar

FUNKSJONSFALL HOS ELDRE SOM FÅR HEIMETENESTER

Referansar

Publisert 22. november 2024

ISBN 978-82-8465-038-8

1. Helse- og omsorgsdepartementet. Fellesskap og meistring - Bu trygt heime. Oslo: 2023. St. meld. nr. 24 (2022-2023).
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-24-20222023/id2984417/?ch=1>
2. Fjørtoft AK. Hjemmesykepleie i endring. En analyse av profesjonelle og politiske diskurser: VID Specialized University; 2022.
Tilgjengelig fra: <https://vid.brage.unit.no/vid-xmlui/bitstream/handle/11250/3059467/Fj%25C3%25B8rtoft%2bPhD%2b2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Helsedirektoratet. Helse-, omsorgs- og rehabiliteringsstatistikk. Eldres helse og bruk av kommunale helse- og omsorgstjenester. Oslo: 2016. IS-2375.
Tilgjengelig fra: https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/helse-omsorgs-og-rehabiliteringsstatistikk-eldres-helse-og-bruk-av-kommunale-helse-og-omsorgstjenester/Helse,-omsorgs,-%20og%20rehabiliteringsstatistikk%20%E2%80%93%20Eldres%20helse%20og%20bruk%20av%20kommunale%20helse-%20og%20omsorgstjenester.pdf/_attachment/inline/9fd0b64f-1c63-41c9-b06b-240a8f92d60e:2ff83cff46b33ba9aa9e2b4be590080526cb3d6e/Helse,-omsorgs,-%20og%20rehabiliteringsstatistikk%20%E2%80%93%20Eldres%20helse%20og%20bruk%20av%20kommunale%20helse-%20og%20omsorgstjenester.pdf

4. Lunde BV, Otterlei JB. Tjenester til hjemmeboende eldre - tilstand og utfordringer. I: Velferdstjenestenes vilkår: Høy Anvik, C.; Tveit Sandvin, J.; Paulsen Breimo, J.; Henriksen, Ø. ; 2020.
Tilgjengelig fra: <https://www.idunn.no/doi/10.18261/9788215034713-2020-9>
5. Helse- og omsorgsdepartementet. Samhandlingsreformen. Oslo: 2009. St.meld. nr. 47 (2008–2009).
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/d4f0e16ad32e4bbd8d8ab5c21445a5dc/no/pdfs/stm200820090047000dddpdfs.pdf>
6. Helse- og omsorgsdepartementet. Mestring, muligheter og mening. Oslo: 2006. St.meld. nr. 25 (2005-2006). Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/16e39820de5c485da382fd99165afaf7/no/pdfs/stm200520060025000dddpdfs.pdf>
7. Statistisk sentralbyrå. Statistisk sentralbyrå. Sjukeheimar, heimetenester og andre omsorgstenester. Oslo. [Oppdatert 17.06.2024; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/helse/helsetjenester/statistikk/sjukeheimar-heimetenester-og-andre-omsorgstenester>
8. Hagen TP, Aarflot M, Tjerbo T. Brukerne blir yngre, psykiske lidelser øker: Dypdykk i pleie- og omsorgstjenestene 2017-2021. University of Oslo; 2024. Health Economics Research Network. Working paper 2024:1.
Tilgjengelig fra: <https://www.ks.no/contentassets/1cfccae32c8246c0baf768f86cdd36cf/Dypdykk-i-pleie-og-omsorgstjenester-2017-2021.pdf>
9. Reppen NK. Kraftig økning av pasienter under 50 år. Oslo: Sykepleien [lest 20.09.].
Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/2022/09/kraftig-okning-av-pasienter-under-50-ar>
10. Gjevjon ER. Hjemmesykepleien er den perfekte arenaen for helhetlig og profesjonell sykepleieutøvelse. Oslo: Sykepleien [lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/meninger/2020/01/hjemmesykepleien-er-den-perfekte-arenaen-helhetlig-og-profesjonell>
11. Riksrevisjonen. Undersøkelse av ressursutnyttelse og kvalitet i helsetjenesten etter innføringen av samhandlingsreformen. Oslo: 2016. Dokument 3:5 (2015–2016). Tilgjengelig fra: <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2015-2016/ressursutnyttelse-og-kvalitet-i-helsetjenesten-etter-innforingen-av-samhandlingsreformen/>
12. Stokke Hougen S. Ny kommunereform: Hvordan vil morgendagens kommuner se ut? Stat & Styring 2023;33(4):51-5.
13. Makt og demokrati. Sluttrapport fra Makt- og demokratiutredningen. Oslo: Statens forvaltningstjeneste; 2003. NOU 2003: 19.
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/316f4765f7c44a2c8def9dcdb5da8f30/no/pdfs/nou200320030019000dddpdfs.pdf>
14. Generalistkommunesystemet. Likt ansvar – ulike forutsetninger. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon; 2023. NOU 2023:9.
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-9/id2968517/>
15. Haukelien H, Lunder TE, red. Øremerket finansiering av kommunale velferdstjenester. Økonomiske insentiver i møte med et begrenset handlingsrom. Oslo: Universitetsforlaget; 2023. Hvordan kommuner tenker.
Tilgjengelig fra: <https://doi.org/10.18261/9788215054544-23-07>

16. Briseid KM. Velferdsstatlig universalisme – en saga blott? I: Vike H, Karlsson B, Sundet R, red. Velferdsstatens transformasjoner. Oslo: Fagbokforlaget; 2022. s. 119-41.
Tilgjengelig fra: <https://hdl.handle.net/11250/3074700>
17. Trommald M. Prioriteringer i helse- og omsorgstjenesten. Et rammeverk til støtte for kommunene? Oslo: Dagens Medisin. [Oppdatert 22.05.2024; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.dagensmedisin.no/prioriteringer-i-helse-og-omsorgstjenesten-et-rammeverk-til-stotte-for-kommunene/633988>
18. Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Veileder. Statlig styring av kommuner og fylkeskommuner. Oslo. [Lest 18.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/8d68861d5d014c6ab4183f9f77137760/veileder-om-statlig-styring-av-kommunesektoren-med.pdf>
19. Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven). LOV-2011-06-24-30. Sist endret i: LOV-2024-06-25-53.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30>
20. Syse A, Øien H, Solheim MB, Jakobsson N. Variasjoner i kommunale tildelingsvurderinger av helse- og omsorgstjenester til eldre. Tidsskrift for velferdsforskning 2015;18.
21. Førland O, Rostad HM. Variasjon og uønsket variasjon i kvalitet i omsorgstjenestene - En kunnskapsoppsummering. Senter for omsorgsforskning; 2019.
Tilgjengelig fra: <https://omsorgsforskning.brage.unit.no/omsorgsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2686963/Variasjon%20og%20uønsket%20variasjon.pdf>
22. Menon Economics. Ståa i norske kommuner. Oslo. [Lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.menon.no/wp-content/uploads/2022-46-Staa-i-norske-kommuner.pdf>
23. Førland OA, E.A.; Døhl, Ø.; Folkestad, B.; Rostad, H.M.; Sundsbø, A. O.; Variasjon i kvalitet i omsorgstjenestene - Et forskningsprosjekt som måler, kartlegger og analyserer variasjon i kvalitet i omsorgstjenester mellom kommuner og mellom offentlige og private tjenesteytere. Senter for omsorgsforskning; 2020. Rapportserien; 1/2020.
Tilgjengelig fra: <https://omsorgsforskning.brage.unit.no/omsorgsforskning-xmlui/handle/11250/2658156>
24. Bernt JB. Kan kommunalt selvstyre og rettssikkerhet forenes? Lov og Rett 1994;33(2):67-92.
25. Hagen TP. Statlige prioriteringer, kommunal respons. Tidsskrift for omsorgsforskning 2024;10 (2):90-107.
26. Haukelien H. Aldring, eldreomsorg og den nye velferdsstaten. Norsk antropologisk tidsskrift 2021;32(3-4):179-95.
27. Dagens medisin. Kommunalministeren kaller inn til krisemøte om kommuneøkonomien fredag. Oslo. [lest 9.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.dagensmedisin.no/kommunal-og-moderniseringsdepartementet-kommunehelsetjeneste-ks/kommunalministeren-kaller-inn-til-krisemote-om-kommuneøkonomien-fredag/655760>

28. Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon; 2023. NOU 2023:4.
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/>
29. Riksrevisjonen. Undersøkelse av tilgjengelighet og kvalitet i eldreomsorgen. Oslo: 2018. Dokument 3:5 (2018–2019).
Tilgjengelig fra: <https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2018-2019/Tilgjengelighet-og-kvalitet-i-eldreomsorgen/>
30. Kne Haugdahl B. God styring av helsetjenester til syke eldre - gode tjenester. Kommunerevisoren 2013;(6).
31. Helsetilsynet. Oppsummering av satsinga på tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre 2009–2012. Oslo: 2014. 1/2014.
Tilgjengelig fra: https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2014/helsetilsynetrapport1_2014.pdf
32. Helsetilsynet. "Vi får satt fokus, blir bevisstgjort og må skjerpe faget vårt ekstra...". En deskriptiv undersøkelse av tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester til eldre. Oslo: 2013. 6/2013.
Tilgjengelig fra: <https://www.helsetilsynet.no/historisk-arkiv/rapport-fra-helsetilsynet/2013/vi-far-satt-fokus-blir-bevisstgjort-og-ma-skjerpe-faget-vart-undersokelse-tilsyn-med-tjenester-til-eldre/>
33. Norsk Selskap for Klinisk Ernæring. MNA: Mini Nutritional Assessment (PDF): Norsk Selskap for Klinisk Ernæring, [lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://nske.no/screening/MNA.pdf>
34. Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven). LOV-1999-07-02-63. Sist endret i: LOV-2024-06-25-53.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63>
35. Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). LOV-1967-02-10. Sist endret i: LOV-2022-12-20-115.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10>
36. Helsedirektoratet. Veileder for saksbehandling - Tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6, 3-6 og 3-8. Oslo. [oppdatert 07.2017; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/saksbehandling-av-tjenester-etter-helse-og-omsorgstjenesteloven/Veileder%20for%20saksbehandling%20av%20tjenester%20etter%20helse-%20og%20omsorgstjenesteloven.pdf/>
37. Askheim OP. Brukermedvirkning – fra politikk til praksis. Tidsskrift for velferdsforskning 2020; 23(3):170-86.
38. Hansen HC. Fra tillitspolicy til praksis: styringsrelasjoner i hjemmetjenestens førstelinje. Norsk sosiologisk tidsskrift 2022;6(4):1-13.
39. Hertzberg CK. Lojaliteten koster dem dyrt. Dagsavisen 10.9.2024 2024; s. 37.
40. Lipsky M. Street-level bureaucracy. Dilemmas of the individual in public services. New York: Russell Sage Foundation; 1980.

41. Tønnessen S, Nortvedt P. Hva er faglig forsvarlig hjemmesykepleie? Sykepleien Forskning 2012.
42. Reid OB, Nordstrand A, Uleberg O. Moralsk skade – relevant begrep for norsk helsepersonell? Tidsskrift for den Norske Legeforening 2023;143(17).
43. Kjellevold Olsen O. Feil som påfører andre lidning, kan gje sjukepleiaren moralsk skade [lest 18.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/fag/2020/10/feil-som-paforer-andre-liding-kan-gje-sjukepleiaren-moralsk-skade>
44. Sherman M, Klinenberg E. Beyond burnout: Moral suffering among healthcare workers in the first COVID-19 surge. Social Science & Medicine 2024;340:116471.
45. Kunnskapsdepartementet. Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). Oslo. [Lest 9.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/utvikling-av-nasjonale-retningslinjer-for-helse--og-sosialfagutdanningene/id2569499/>
46. Helsedirektoratet. Oppfølging av personer med store og sammensatte behov. Oslo. [Oppdatert 11.02.19; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/oppfolging-av-personer-med-store-og-sammensatte-behov/strukturert-oppfolging-gjennom-tverrfaglige-team>
47. Skogli E, Karttinen E, Halvorsen C, von Hanno IL, Vennerød Ø, Stokke OM. Verdien av behandling av Alzheimers sykdom. Oslo: Menon Economics; 2024.
Tilgjengelig fra: <https://www.menon.no/wp-content/uploads/2024-79-Verdien-av-behandling-av-Alzheimers-sykdom.pdf>
48. Helsedirektoratet. Nasjonal veileder. Pårørendeveileder. Oslo. [Oppdatert 13.03.2023; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parorendeveileder>
49. Nasjonalt senter for aldring og helse. Hvor mange i Norge har demens? Tønsberg. [Lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://demenskartet.no>
50. Folkehelseinstituttet. Helse hos eldre i Norge. Oslo. [Oppdatert 13.03.2023; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.fhi.no/he/folkehelse/rapporten/grupper/eldre/?term>
51. Gjøra L, Strand BH, Bergh S, Borza T, Brækhus A, Engedal K, et al. Current and Future Prevalence Estimates of Mild Cognitive Impairment, Dementia, and Its Subtypes in a Population-Based Sample of People 70 Years and Older in Norway: The HUNT Study. J Alzheimers Dis 2021;79(3):1213-26.
52. Gjøra L, Strand BH, Bergh S, Bosnes I, Johannessen A, Livingston G, et al. Prevalence and Determinants of Diagnosed Dementia: A Registry Linkage Study Linking Diagnosis of Dementia in the Population-Based HUNT Study to Registry Diagnosis of Dementia in Primary Care and Hospitals in Norway. J Alzheimers Dis 2024;99(1):363-75.
53. Nasjonalt senter for aldring og helse. Kognisjon og demens. Tønsberg. [Lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.aldringoghelse.no/demens/>
54. Helsedirektoratet. Nasjonale faglig retningslinje. Demens. Oslo. [Oppdatert 23.4.2024; lest 20.09.2024].

Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/demens/om-demens>

55. Nasjonalt senter for aldring og helse. Oppfølging etter diagnose. Tønsberg. [Lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.aldringoghelse.no/demens/behandling-og-oppfolging/oppfolging-etter-diagnose/>
56. Nasjonalt senter for aldring og helse. Personsentrert omsorg. Tønsberg. [Oppdatert 18.10.2022; lest 2.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://veiviserdemens.aldringoghelse.no/personsentrert-omsorg/>
57. Gautun H. En utvikling som må snus. Bemanning og kompetanse i sykehjem og hjemmesykepleien. Oslo: NOVA; 2020.
Tilgjengelig fra: https://www.nsf.no/sites/default/files/2020-12/nova-rapport-14-20_en-utvikling-som-ma-snus.pdf
58. Moland LE. Større stillinger og bedre drift. Evaluering av programmet Ufrivillig deltid. Oslo: FAFO; 2015.
Tilgjengelig fra: <https://www.fafo.no/images/pub/2015/20430.pdf>
59. Ingelsrud MH, Falkum E. Heltidskultur i kommunal helse og omsorg. Et spørsmål om fordeling av arbeid. Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet – storbyuniversitetet; 2019. 2024.
Tilgjengelig fra: https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/10642/8911/FoU_2019_05_Helhetkultur%20i%20kommunal%20helse%20og%20omsorg.pdf
60. Morland E. Nesten 1 av 5 vakter bemannet av andre enn sykepleiere – eller ikke i det hele tatt. Sykepleien. 2019 01.09.2019.
61. Norheim K, Thoresen L. Sykepleiekompetanse i hjemmesykepleien – på rett sted til rett tid? Sykepleien Forskning 2015;(01/15).
62. Helse- og omsorgsdepartementet. Kompetanseløft 2025. Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og den fylkeskommunale tannhelsetjenesten for perioden 2021–2025. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon,; 2020.
63. Gagnat K, Molnes SI, Vasset F. Helsepersonells fagkompetanse i kommunehelsetjenesten. Klinisk Sykepleie 2022;36(3):153-71.
64. Helsedirektoratet. Ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Oslo. [Oppdatert 29.10.2018; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/ledelse-og-kvalitetsforbedring-i-helse-og-omsorgstjenesten>
65. Hertzberg CK. Vi trenger en etikk-revolusjon i hjemme-sykepleien. Oslo.[Oppdatert 01.03.24; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.forskersonen.no/kronikk-meninger-omsorg/vi-trenger-en-etikk-revolusjon-i-hjemmesykepleien/2331905>
66. Gjellestad Å. Care practices at the intersection between resistance and involuntary treatment and care. A mixed-methods study of how health care professionals approach resistance to care and involuntary treatment among home-dwelling persons with dementia: Centre of Diaconia and Professional Practice; 2022. Dissertation Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements for the Degree of Philosophiae Doctor (Ph.D), Centre of Diaconia and Professional Practice, VID Specialized University, 2022. Tilgjengelig fra: <https://vid.brage.unit>

no/vid-xmlui/handle/11250/3059470

67. Helsetilsynet. Tvil om tvang. Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2011 og 2012 med tvungen helsehjelp til pasienter i sykehjem. Oslo: 2013. 5/2013.
Tilgjengelig fra: https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2013/helsetilsynetrapport5_2013.pdf
68. Tolo Heggstad AK. Gode relasjoner kan hindre tvang i demensomsorgen. Sykepleien 2022.
69. Hem MH, Gjerberg E, Pedersen R, Førde R. Pleie og omsorg i grenselandet mellom frivillighet og tvang. Sykepleien Forskning 2010;5(4):294-301.
70. Mestad AM, Digranes E. Fare for menneskerettighetsbrudd i eldreomsorgen. Oslo: Norges institusjon for menneskerettigheter. [Lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.nhri.no/2023/fare-for-menneskerettighetsbrudd-i-eldreomsorgen/>
71. Norges institusjon for menneskerettigheter. Befolkningens tanker om Eldres rettigheter - en spørreundersøkelse om norsk eldreomsorg. Oslo. [Lest 2.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.nhri.no/wp-content/uploads/2024/09/NIMs-eldresurvey-2024.pdf>
72. Ydstebø AE, Bergh S, Selbæk G, Benth J, Lurås H, Vossius C. The impact of dementia on the use of general practitioners among the elderly in Norway. Scand J Prim Health Care 2015;33(3):199-205.
73. Gjevjon ER. Kontinuitet i hjemmesykepleien – vanskelige vilkår, men gode muligheter. Tidsskrift for omsorgsforskning 2015;1(1):18-26.
74. Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten. Pårørende sikrer trygg behandling. Stavanger: 2024. 20.09. 2024.
Tilgjengelig fra: <https://ukom.no/rapporter/parorende-sikrer-trygg-behandling/bakgrunn>
75. Breimo JP, Anvik CH, Lo C, Olesen E. Mot bedre samarbeid? - betraktninger fra studier av norske velferdstjenester. Oslo: Universitetsforlaget; 2022.
76. Helsedirektoratet. Tidlig oppdagelse og rask respons ved forverret somatisk tilstand. Oslo. [Oppdatert 30.04.2020; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/tidlig-oppdagelse-og-rask-respons-ved-forverret-somatisk-tilstand>
77. Kalseth J, Kaspersen SL, Ådhanes M. Struktur og fleksibilitet i oppfølging og koordinering. Sluttrapport i evaluering av pilot for strukturert tverrfaglig oppfølgingsteam. Sintef; 2024. 2024:00149.
Tilgjengelig fra: <https://www.sintef.no/contentassets/e35a697aa7b34b0aa6cfe0444420cb03/sluttrapport-evaluering-pilot-med-bakside-part-1---signed.pdf>
78. Østensen E, Bragstad LK, Hardiker NR, Hellesø R. Nurses' information practice in municipal health care - A web-like landscape. J Clin Nurs 2019;28(13-14):2706-16.
79. Vatland A, Terjesen AG. Mangelsykdom i pårønderarbeidet. Oslo: Dagens Medisin. [Oppdatert 04.06.2024; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.dagensmedisin.no/helsepolitikk-og-helseekonomi-parorende-parorendeallianse/mangelsykdom-i-paroenderarbeidet/638817>

80. Nasjonalt senter for aldring og helse. Medisinsk- og helsefaglig oppfølging. Tønsberg. [Oppdatert 18.10.2022; lest 16.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://veiviserdemens.aldringoghelse.no/hjemme-med-tjenester-medisinsk-og-helsefaglig-oppfolging/>
81. Kassah BLL, Tønnessen S. Samhandling i kommunale helse- og omsorgstjenester – en studie av hjemmesykepleieres erfaringer. Tidsskrift for velferdsforskning 2016;19(4):342-58.
82. Helsetilsynet. Krevende oppgaver med svak styring. Samlerapport fra tilsyn i 2010 med kommunenes sosial- og helsetjenester til eldre. Oslo: 2011.
Tilgjengelig fra: https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/rapporter2011/helsetilsynetrapport5_2011.pdf
83. Forskrift om fastlegeordning i kommunene. FOR-2012-08-29-842. Sist endret i: FOR-2024-04-03-619; FOR-2024-05-23-813.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-08-29-842>
84. Ekspertutvalg for gjennomgang av allmennlegetjenesten. Gjennomgang av allmennlegetjenesten. Ekspertutvalgets rapport. Oslo: 2023.
Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/092e9ca0af5e49f39b55c6aded2cf18d/no/pdfs/ekspertutvalgets-rapport-om-allmennlegetjenen.pdf>
85. Helsedirektoratet. Handlingsplan for allmennlegetjenesten. Årsrapport 2022. Inklusive status per mai 2023 Oslo: 2023.
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/handlingsplan-for-allmennlegetjenesten-arsrapport-2022-inklusive-status-per-mai-2023>
86. Myhre J, Bergh S, Kirkevoild Ø, Lichtwarck B. An organisation working mainly reactively instead of proactively: a qualitative study of how frail users of home care services and their next of kin experience crises. BMC Health Services Research 2024;24(1):1102.
87. Helsedirektoratet. Kompetanseløft 2025 - Årsrapport 2022. Kap. 3.4. Ledelse, fagutvikling og innovasjon. Oslo. [Oppdatert 19.12.2023; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/kompetanseloft-2025-arsrapport-2022/utfordringsbildet-i-den-kommunale-helse-og-omsorgstjenesten/ledelse-fagutvikling-og-innovasjon#lederspenn>
88. Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. FOR-2016-10-28-1250. Sist endret i: FOR-2020-02-04-119.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-10-28-1250>
89. Agenda Kaupang. Kartlegging og bruk av objektive kvalitetsindikatorer i norske kommuner. Oslo: KS; 2014. FoU-prosjekt nr. 144030.
Tilgjengelig fra: <https://omsorgsforskning.brage.unit.no/omsorgsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2711446/sluttrapport-bruk-av-objektive-kvalitetsindikatorer.pdf>
90. Sintef Digital. Kvalitetsindikatorer i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Hva er kvalitet i Malvik Kommune? Trondheim: 2019. 2019:00866.
Tilgjengelig fra: <https://www.sintef.no/globalassets/sintef-digital/helse/malvikrapport-20190830-endelig-rapport.pdf>
91. Holte KA, Holmås TH, Monstad K, Øygarden O. Leiarspenn og organisering. Samanhengar med sjukefravær og turnover. Stavanger: NORCE; 2019.
Tilgjengelig fra: <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/arbeidsgiverpolitikk/ledelse>

92. Moland LE, Tofteng M, Nesland A. Vikarbruk i sykehus og kommunale helse- og omsorgstjenester. Oslo: FAFO; 2023. 2023:17.
Tilgjengelig fra: <https://www.fifo.no/images/pub/2023/20852.pdf>
93. Naustvik S. Er det sikrere til sjøs enn på norske sykehus? Oslo: Sykepleien. [Oppdatert 03.11.2021; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/meninger/2021/11/er-det-sikrere-til-sjos-enn-pa-norske-sykehus>
94. Larsen LS. Bingo hvis kommunen din har gode sykepleiertjenester. Oslo: Sykepleien. [Oppdatert 26.10.2021; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/meninger/2021/09/bingo-hvis-kommunen-din-har-gode-sykepleiertjenester>
95. Almendingen B, Wien H, Fauli R. Her er kommunene på vikartoppen. Oslo: Kommunal Rapport. [Oppdatert 30.05.2024; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.kommunal-rapport.no/helse/her-er-kommunene-pa-vikartoppen/275344>
96. Bergsagel I. Ny doktorgrad slår fast: Godt arbeidsmiljø styrker pasientsikkerheten. Oslo: Sykepleien. [Lest 20.09.2024]. Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/2022/12/ny-doktorgrad-slar-fast-godt-arbeidsmiljo-styrker-pasientsikkerheten>
97. KS. Hovedmodell for etisk refleksjon. Oslo: KS. [Oppdatert 21.06.2022; lest 20.09.].
Tilgjengelig fra: <https://www.ks.no/fagomrader/helse-og-omsorg/eldreomsorg/samarbeid-om-etisk-kompetanseheving/verktoy-og-metoder2/hovedmodeller-for-etisk-refleksjon/>
98. Forskrift om forskningsetiske komiteer og utvalg (forskningsetikkforskriften). FOR-2018-03-05-321. Sist endret i: FOR-2022-04-28-736.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-03-05-321>
99. Karlsen H, Magelssen M, Thoresen L. «Det er dårlig gjort å ha møte uten oss det gjelder». Tidsskrift for omsorgsforskning 2023;9(1):1-17.
100. Institutt for helse og samfunn. Etikk i helsetjenesten. Oslo: Universitetet i Oslo. [Lest 9.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.med.uio.no/helsam/tjenester/kunnskap/etikk-helsetjenesten/>
101. Eriksen SA. Forskere advarer mot å redusere muntlige rapportmøter i helseinstitusjoner. Oslo. [Oppdatert 16.03.2022; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.forskning.no/helsetjenester-kommunikasjon-nord-universitet/forskere-advarer-mot-a-reducere-muntlige-rapportmoter-i-helseinstitusjoner/1993725>
102. Fernandez-I-Marin X, Knill C, Steinbacher C, Steinebach Y. Bureaucratic Quality and the Gap between Implementation Burden and Administrative Capacities. American Political Science Review 2024;118(3):1240-60.
103. Fernández-i-Marín X, Hinterleitner M, Knill C, Steinebach Y. Bureaucratic overburdening in advanced democracies. Public Administration Review 2024;84(4):696-709.
104. Sæter J, Moberg L. På tide med tydeligere krav. Stat & Styling 2015;25(3):10-3.

105. Helsedirektoratet. Kommunale helse- og omsorgstjenester. Oslo. [Lest 17.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/statistikk/kvalitetsindikatorer/kommunale-helse-og-omsorgstjenester>
106. Rasmussen I, Holden MB, Mariussen MS. Tapere og vinnere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Oslo: Vista Analyse. [Oppdatert 28.06.2022; lest 20.09.2024]. Tilgjengelig fra: https://www.nsf.no/sites/default/files/2022-10/Vista_analyse_rapport_2022-12_tapere_og_vinnere_i_den_kommunale_helse-og_omsorgstjenesten.pdf
107. Folkehelseinstituttet. Om Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR). Oslo. [Oppdatert 05.03.2024; lest 20.09.2024].
Tilgjengelig fra: <https://www.fhi.no/he/kpr/innhold-i-kpr/>
108. Holden RJ, Carayon P. SEIPS 101 and seven simple SEIPS tools. *BMJ Quality & Safety* 2021;30(11):901.
109. Carayon P, Wooldridge A, Hoonakker P, Hundt AS, Kelly MM. SEIPS 3.0: Human-centered design of the patient journey for patient safety. *Appl Ergon* 2020;84:103033.
110. Salmon P, Williamson A, Lenné M, Mitsopoulos-Rubens E, Rudin-Brown CM. Systems-based accident analysis in the led outdoor activity domain: application and evaluation of a risk management framework. *Ergonomics* 2010;53(8):927-39.
111. Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten. Refleksjonspanelet. Stavanger. [oppdatert 9.10.2024; lest 9.10.2024].
Tilgjengelig fra: <https://ukom.no/om-ukom/refleksjonspanelet>
112. Lov om Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten. LOV-2017-06-16-56. Sist endret i: LOV-2021-05-07-31.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-56>

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924